

بی توجهی به ماده 65 احکام توسعه‌ای مانع تحقق اهداف اقتصادی

به گزارش روابط عمومی و امور بین الملل منطقه آزاد چابهار به نقل از خبرگزاری موج، اقتصاد جهانی در مسیر بازارها را به هم نزدیک‌تر کرده و با ایجاد زنجیره تامین جهانی تولیدکننده‌ها را به این سمت سوق داده که بخشی از نیاز خود را برای صرفه اقتصادی بیشتر به جای اینکه تولیدکننده از بازارهای با ثبات بین‌المللی تامین کنند، این فرایند به دلیل اینکه هزینه‌های ناشی از سرمایه‌گذاری جدید برای تیراژهای پایین تولید را حذف می‌کند مورد استقبال صنعتگران قرار گرفته است، از این رو دولت‌ها تلاش می‌کنند تا با پیوستن به سازمان تجارت جهانی این فرایند را تسهیل کنند، ایران نیز برای ورود به این چرخه سازوکارهای همچون راه‌اندازی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی انجام داده است تا با انطباق این مناطق با سیاست‌های اقتصاد جهانی کشور را برای پیوستن به بازارهای جهانی آماده کند، از این رو در ماده 65 احکام دائمی برنامه توسعه به این مقوله پرداخته است که بر مبنای آن تاکید شده: «به منظور ساماندهی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و ایفای نقش موثر آن در تحقق اهداف سند چشم‌انداز 20 ساله نظام، اعمال مدیریت یکپارچه و ایجاد رشد اقتصادی مناسب در این مناطق هم‌پیوندی و تعامل تاثیرگذار ملی با اقتصاد جهانی و ارائه الگوی توسعه ملی در بخش‌های مختلف مدیران مناطق آزاد به نمایندگی از دولت، بالاترین مقام منطقه هستند و تمام اختیارات و مسئولیت‌های دستگاه‌های اجرایی دولت مستقر در این مناطق به استثنای مناطق آزاد تجاری-صنعتی و قانون کار در اداره این منطقه از سوی آن‌ها بکار گرفته می‌شود.»

طبق ماده 65 تمام سیاست‌گذاری‌های اقتصادی مناطق آزاد به جز قوانین کار به صورت منطقه‌ای اتخاذ می‌شود، هرچند برخی فعالان اقتصادی معتقد هستند که قانون کار برای مناطق آزاد نیز باید مشمول مقررات بین‌المللی باشد تا شرکت‌های خارجی راحت‌تر وارد سرمایه‌گذاری در این مناطق شوند. با این حال در دو سال گذشته با آغاز تحریم‌های آمریکا علیه ایران و اجرای سیاست‌های جدیدی در زمینه تخصیص ارز و ممنوعیت واردات بسیاری از فعالان اقتصادی نسبت به اعمال محدودیت‌های سرزمین اصلی برای این مناطق اعتراض داشتند، پیش‌ازین نیز مواردی در این مناطق رخ داده بود که به نوعی متاثر از تحریم‌ها یا منافع ملی نبوده است و حتی مغایر با منافع توسعه‌ای کشور نیز بوده است، برای نمونه یک شرکت ترکیه‌ای در یکی از مناطق آزاد کشور سرمایه‌گذاری کرده و محصول تولیدی با برند و برچسب خارجی در بازار منطقه و بازارهای صادراتی ارسال می‌شد که اداره کل ارشاد و فرهنگ اسلامی مانع از اجرای فعالیت این شرکت شده بود و تاکید کرده بود حتما باید نام و توضیحات فارسی روی برچسب این محصول قرار گیرد والا مانع از فعالیت این شرکت می‌شود، هرچند این مشکل بعدها حل شد، اما بروز چنین مشکلاتی می‌تواند مانع از تحقق اهداف اقتصادی و توسعه‌ای مناطق آزاد شود، در شرایطی که امروز در بازارهای سرزمین اصلی نیز محصولاتی هستند که کاملا وارداتی بوده و نام و توضیحات فارسی نیز بر روی آن درج نشده است.

مدیرعامل سازمان منطقه آزاد ارس در گفتگو با خبرنگار خبرگزاری موج با انتقاد به اینکه ماده 65 احکام قانون برنامه ششم توسعه در زمینه مدیریت یکپارچه مناطق آزاد به درستی در کشور اجرا نشده است، گفت: دولت باید دوباره مصوبه احکام قانون برنامه ششم توسعه را دوباره ابلاغ کند که بر مبنای ماده 65 احکام دائمی برنامه ششم توسعه مدیران عامل مناطق آزاد برای انجام وظایف وزارتخانه‌ها در مناطق تام‌الاختیار هستند.

محسن نریمان با بیان اینکه سیاست‌های اقتصادی باید بر اساس قانون و شرایط کشور باشد، افزود: وقتی که در قانون برای تحقق اهداف توسعه‌ای مناطق آزاد و ویژه اقتصادی سیاست‌های ویژه‌ای را تدبیر کرده و در کشور اجرا نمی‌شود، دولت باید بر تحقق آن تاکید

کند، از این رو دولت بار دیگر قانون مربوط به مدیریت مناطق آزاد را به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ کند.

دلایل اعمال محدودیت‌های جدید در مناطق

با توجه به اینکه جذب سرمایه یکی از مهم‌ترین اولویت‌های کشور حتی در زمان تحریم هاست، سیاست‌گذاری‌ها باید به گونه‌ای تدوین شوند که مانعی بر سر راه سرمایه‌گذاران نباشد، زیرا این مقوله نه تنها باعث خروج ارز از کشور نمی‌شود چه بسا به افزایش درآمدهای مالیاتی دولت، سیاست‌های اشتغالی و ... نیز کمک می‌کند، اما نباید فراموش کرد محدودیت بیش از حد در صادرات و واردات می‌تواند سرمایه‌گذاران را نیز فلج کند. از طرف دیگر جذابیت‌های لازم برای ورود فعالان اقتصادی به این مناطق را کم می‌کند.

پیش از این دبیر شورای عالی مناطق آزاد و ویژه اقتصادی در گفتگویی با خبرنگار خبرگزاری موج درباره تاثیر محدودیت‌های مربوط به واردات و صادرات بر فعالیت‌های اقتصادی مناطق آزاد گفته بود: پس از اینکه تحریم‌ها علیه ایران تشدید شد کشور در شرایط خاصی قرار گرفت که در آن برهه زمانی حفظ ذخایر ارزی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار شد، از این رو محدودیت‌های برای جلوگیری از خروج ارز از کشور در مدیریت کلان کشور اتخاذ شد که مناطق آزاد نیز مستثنا از این محدودیت‌ها نبودند.

مرتضی بانک با تاکید بر اینکه محدودیت‌های ناشی از واردات و صادرات در مناطق آزاد در پایان سال 97 اصلاح شد، تصریح کرد: در حال حاضر واردات کالاهای اساسی همچون مواد اولیه و تجهیزات برای تولیدکننده‌ها در مناطق آزاد و ویژه اقتصادی هیچ محدودیتی ندارد و آنها می‌توانند به راحتی تقاضای خود را از طریق ثبت سفارش تأمین کنند.

به گزارش خبرنگار خبرگزاری موج، پیش از آغاز دور جدید تحریم‌های آمریکا علیه ایران و بروز اختلال در زمینه ارز، سیاست‌های واردات و صادرات مناطق آزاد و ویژه اقتصادی مجزا از سیاست‌های سرزمین اصلی اجرا می‌شد، اما در حال حاضر تحت تاثیر این فرایند قرار گرفته است. از طرف دیگر بی‌توجهی برخی دستگاه‌های دولتی به ماده 65 احکام دائمی برنامه توسعه باعث شده بسیاری از فعالین اقتصادی نسبت به محدودیت‌های سرزمین اصلی در مناطق آزاد انتقاد کنند و آن را به عنوان مانعی برای تحقق اهداف اقتصادی در این مناطق قلمداد کنند.

